Mor als 80 anys l'activista i editor Manuel Costa-Pau

Considerat un referent de la cultura catalana de la resistència, ha exercit de mestre i estímul per a tota una generació
Poeta, periodista i assagista, els últims anys s'havia consagrat a la narrativa

Manuel Costa-Pau es va dedicar els ltims anys a l'escriptura d'un cicle narratiu del qual va publicar anna' i iana Palmer'. A la imatge, durant una entrevista el 2010 Foto: JORDI SOLER.

“Ens ha deixat Manuel Costa-Pau, un lluitador de la cultura d'ànima lliure”, anunciaven ahir a les xarxes socials els fills de l'escriptor, editor, traductor i activista empordanès al costat de la transcripció de la seva ‘Cançó del bon embriac', un dels poemes que millor retraten el temperament vitalista (“tant de migrar bon vi, campanes altes”) i contestatari d'aquest intel·lectual vehement i infatigable que va morir ahir a la matinada als 80 anys.

En la seva obra, l'esperit combatiu conviu amb la delicadesa

L'enterrament serà demà a la tarda a l'església de Gaüses

Nascut a Garriguella el 9 d'abril de 1936, tres mesos abans que comencés la Guerra Civil, Manuel Costa-Pau es considerava per damunt de tot un home de lletres, i de fet els últims anys havia traspassat la seva editorial, Llibres del Segle, als seus fills Roger i Marta Costa-Pau, per dedicar-se de ple a l'escriptura de les seves memòries i a un ambiciós cicle novel·lístic del qual van veure la llum Janna (2010) i Diana Palmer (2015). Tot i això, al llarg de la seva vida va ser més reconegut pel cultiu d'altres gèneres, com ara la poesia i, sobretot, el periodisme i l'assaig, des d'una actitud dual que combinava la militància més incisiva i de combat amb la mirada delicada i sensual. El seu llibre Turistes, sirenes i gent del país(1967), acostament crític al fenomen del turisme naixent i als seus efectes en el paisatge dels Països Catalans, va ser un dels seus èxits literaris més remarcables, amb unes quantes edicions i traduccions a altres llengües, inclòs el txec.

La seva estrena literària, però, va ser a través de la poesia, amb el llibre Mont perdut (1955), en el qual reflectia l'experiència de l'exili que va portar la seva família, quan ell tenia a penes tres anys, a fugir amb la reculada dels republicans i establir-se a Ceret. Des del seu retorn a Catalunya, va comprometre's inequívocament amb la recuperació de la cultura nacional, que va defensar des de la clandestinitat en les etapes més fosques de la dictadura, durant la qual es va interessar també pel teatre d'agitació política.

Tot i que va passar la joventut a Barcelona, se sentia essencialment un empordanès. L'èxit de Turistes, sirenes i gent del país va permetre-li complir el vell somni d'establir-se a la regió, concretament a l'antiga rectoria de Gaüses, des d'on va projectar-se al món. A l'empara d'Òmnium Cultural, va ser un dels introductors de l'ensenyament del català a l'escola. L'any 1976, el Departament d'Ensenyament el va nomenar coordinador dels cursos de llengua i història a Girona, i des dels anys vuitanta va compaginar la seva tasca com a mestre amb la seva activitat periodística i editorial.

Com a periodista, va escriure regularment a la revista clandestina La Girafa, que dirigia Rafael Borràs, i més

endavant seria col·laborador dels diaris El Correo Catalán, Tele/eXprés' i Tele-Estel. De tota manera, l'etapa que recordava amb més emoció és la que va compartir amb Xavier Dalfó, Narcís Pijoan i Isabel-Clara Simó a la revista Canigó de Figueres, als anys setanta.

La seva experiència en l'equip de redactors de l'Enciclopèdia Universal Espasa-Calpe, que més endavant el portaria a dirigir l'edició catalana d'Alfaguara, va servir-li per fundar l'editorial Llibres de l'índex. L'any 1995 va crear el segell Llibres del Segle, dedicada fonament a la poesia, i que va dirigir fins fa sis anys, quan va passar el relleu als seus fills.

Entre els seus llibres, també destaquen Sempre sentíem parlar de la guerra (1968), Història d'un home errat (1969), Conte d'amor (1971) i Els Països Catalans, publicat el 1984. Des de Gaüses, va continuar impulsant una intensa activitat cultural i política en la defensa del català i la plena sobirania nacional. De la seva etapa de maduresa són les novel·les Janna i Diana Palmer, que havia de completar amb Àfrica, el llibre que tanca la trilogia narrativa i en el qual Manuel Costa-Pau ha estat treballant fins a l'últim moment. Es tracta d'un cicle narratiu de rerefons marcadament autobiogràfic i ambientada a l'Alt Empordà i la Catalunya Nord.

L'any 2012 va rebre el Premi Liberpress de literatura en reconeixement a la seva trajectòria, la ingent tasca editorial i el seu compromís amb la llengua i la llibertat.

La cerimònia funeral serà demà, a les 6 de la tarda, a la parròquia de Santa Maria de Gaüses.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 31-05-2016 Pàgina 20

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/972178-mor-als-80-anys-lactivista-i-editor-manuel-costa-pau.html